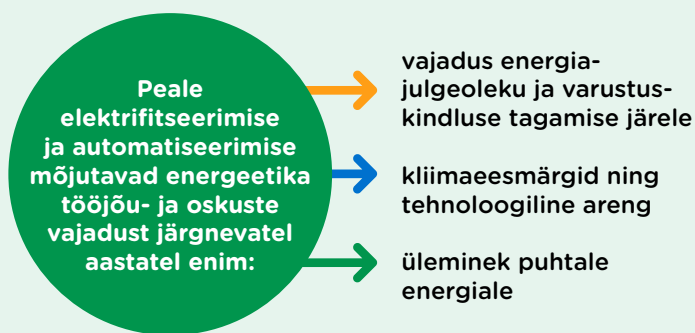

Tööjõupuudus energeetikas võib takistada riiklike eesmärkide saavutamist

Energeetika valdkonda ootab ees strateegiline väljakutse, kuna aastaks 2035 vajab sektor juurde ligi 5000 spetsialisti. Kokku on võrreldavate põhikutsealade aastane puudujääk üle 100 lõpetaja. Tööjõuvajaduse kasvu veavad nii suur asendusvajadus kui ka kogu majandust ja ühiskonda hõlmava elektrifitseerimise ning automatiseerimise mõjul tekkiv valdkonna põhikutsealade hõive kasv. Piisava ja vajalike oskustega tööjõu puudus võib kujuneda peamiseks riskiks riiklike energeetikaeesmärkide saavutamisel ning puhtale energiale üleminekul.

Kui 2024. aastal töötas energeetika põhikutsealadel põhikohaga ligi 11 000 inimest, siis aastaks 2035 kasvab nende hulk umbes 2000 võrra ehk ligi 17%.

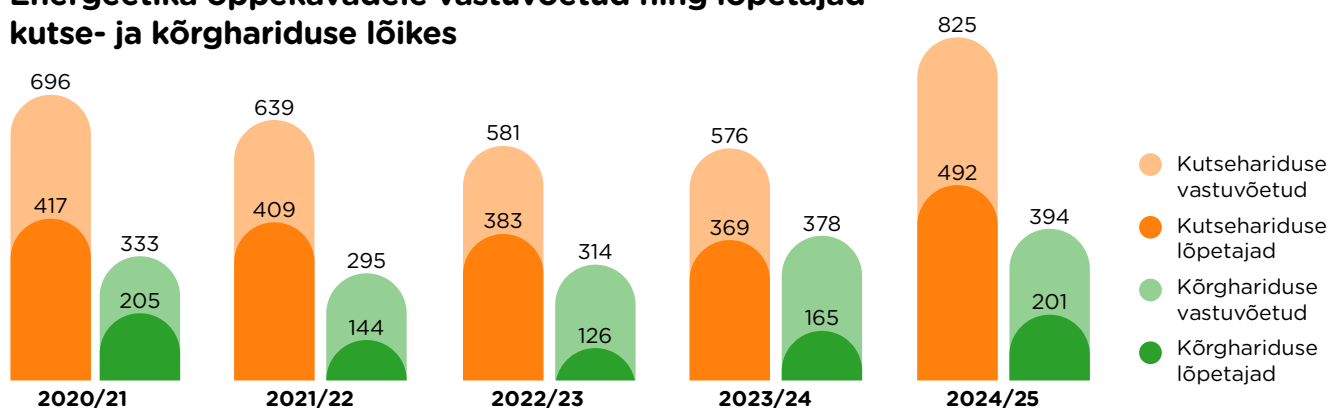
Valdkonna töötajaskond vananeb Eesti keskmisest kiiremini. Asendusvajadus on suurim oskustöötajate seas (nt operaatoritest on 40% vähemalt 55-aastased).

Keskmiselt oli 2024. aastal hõivatute seas naised vaid 5%.

Erialase hariduse pakkumisel on hulk kitsaskohti

- Valdkondliku hariduse peamised väljakutsed on õppe katkestamise kõrge määr, puudus kutseõpetajatest ja õppejõududest ning ajakohasest taristust, mis tuleks toime viimaste aastate sisseastujate hulga kasvuga.
- Bakalaureuseõppesse sisseastujatest lõpetab nominaalajal vaid umbes 45% ja magistriõppes alustanutest ligikaudu 50%. Noortest (kuni 24-aastased) kutseharidusõppesse sisseastujatest lõpetab viimaste aastate keskmisena ligi 60%.

Energeetika õppekavadele vastuvõetud ning lõpetajad kutse- ja kõrghariduse lõikes

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem

- Kui Eestisse otsustatakse rajada tuumajaam, kasvab energeetikavaldkonna üldine tööjõuvajadus põhikutsealadel kuni 350 inimese võrra. See on väljakutse haridussüsteemile.
- Spetsialistide ja oskustöötajate tööjõuvajaduse katmisel nähakse võimalusena täiendada energeetika kõrg- ja kutsehariduse olemasolevaid õppekavasid tuumaenergeetika õppeainete ning moodulitega. Samuti kaalutakse uusi mikrokraadiõppe ning valdkonnas juba töötavatele spetsialistidele täiendus- ja ümberõppe võimalusi.

Põhikutsealade hõiveproгноos ning hinnang tööjõuvajaduse ja -pakkumise tasakaalule

	Hõivatuid 2024	Proгноos 2035	Vajadus / pakkumine tasemeharidusest	Vajadus vs pakkumine
 Juhid energeetikas	840	→ 840		Puudu
 Energeetikainsenerid	1920	↑ 2300	105/85	
 Tootmis- ja hooldusjuhid energeetikas	280	↑ 340		
 Elektrikud ja automaatikud	6810	↑ 8170	340/250	Puudu
 Operaatorid energeetikas	970	→ 970	40/10*	Otsene valdkonnaõpe puudub
 Toetavad spetsialistid energeetikas (IT)*	210	↑ 250	20/**	

↑ – keskmine kasv (kümne aasta jooksul kuni 20%)

→ – püsib stabiilsena (kümne aasta jooksul ±5%)

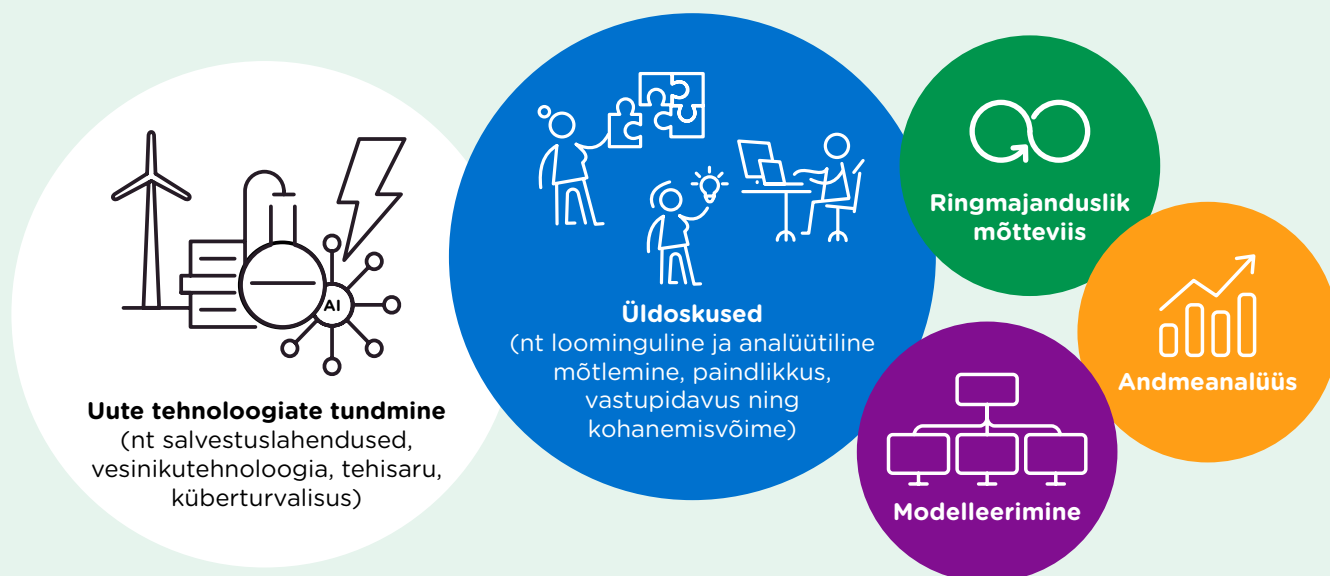
* ainus valdkondlik õppekava on biogaasijaama operaator

** koolituspakkumist ei hinnatud

Kiire tehnoloogiline areng nõuab **uusi, valdkondadeüleseid oskusi ning kasvatab vajadust võimalikult universaalse baasharidusega inseneride ja oskustöötajate järele.**

- Üha nutikamad süsteemid eeldavad, et neid haldavad suurema tehnilise kompetentsi ja kõrgema haridustasemega spetsialistid, kes mõistavad energialiikide (elekter, soojus, jahutus, salvestus) koostoimimist.
- Kasvab vajadus nn hübriidkompetentside (nt elektrik-automaatik, insener-andmeanalüütik) järele.

Energeetika valdkonnas kasvava vajadusega oskused

Eesti energeetika tulevik seisneb üha enam kombineeritud energiatootmises, mis tähendab eri energiaallikate, nii juhitavate kui ka juhitamatute võimsuste, olemasolu. Nii Eesti energiajulgeolek kui ka puhtale energiale üleminek sõltuvad otseselt vajalike oskustega töötajate järelkasvust.